

C2 – BIN1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

12 oktober 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, HUISVESTING
EN STEDELIJK BELEID

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de communicatie tussen de federale minister van Binnenlandse Zaken en de minister in verband met de politiehervorming

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

Donderdag 12 oktober 2000

VOORZITTER : De heer Jan Penris

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.06 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de communicatie tussen de federale minister van Binnenlandse Zaken en de minister in verband met de politiehervorming

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Matthijs tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de communicatie tussen de federale minister van Binnenlandse Zaken en de minister in verband met de politiehervorming.

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : De omzendbrief van 17 juli 2000, referentie BA-2000/05, is in het Belgisch Staatsblad van 19 augustus 2000 verschenen en bevat onderrichtingen voor het opstellen van de begrotingen voor 2001 van gemeenten, steden en OCMW's van het Vlaams Gewest. In deze omzendbrief stelt de minister onder het punt 2.3.3.5, luik politiehervorming, het volgende : 'Er bestaan op dit ogenblik heel wat onbeantwoorde vragen rond de additionele kosten die de politiehervorming voor de gemeenten met zich zal meebrengen. De antwoorden op deze vragen moeten van de federale minister van Binnenlandse Zaken komen. Tot op heden heb ik geen afdoende antwoorden op deze vragen gekregen.'

Mijnheer de minister, we hebben u en de betrokken federale minister herhaaldelijk ondervraagd over de kosten die de gemeenten in het kader van die nakende politiehervorming zelf moeten dragen. Telkens opnieuw verzekert de federale minister

van Binnenlandse Zaken ons dat de operatie voor alle gemeenten en steden budgettair neutraal zal zijn. Ik stel echter vast dat u zelf nog niet overtuigd bent van deze stelling.

Ik heb hier tevens een artikel bij me van de korpschef van de politie van Genk. In dit artikel schrijft hij over de interpolitiezones het volgende : 'Op dit ogenblik zijn nog steeds heel wat dingen onduidelijk of niet gekend.' De gemeentebesturen zijn met de hervormingen akkoord gegaan zonder de financiële repercussies in hun zone te kennen. Ze hebben die zones goedgekeurd en die goedkeuring van de gemeenteraad overgemaakt aan de gouverneur. De minister heeft de afbakening van de IPZ's in het Belgisch Staatsblad laten verschijnen.

Op het ogenblik van die advisering van de gemeenten was de bepaling van de gemeentelijke dotaties echter nog niet bekend. De gemeenten wisten bijgevolg nog niet hoe groot deze dotaties zouden zijn. Vele gemeenten zullen ongetwijfeld grote ogen opzetten wanneer het financieel plaatje wordt aangeboden. De politiecommissaris van Genk schrijft hierover het volgende : 'Artikel 72 van de geïntegreerde wet herbergt daarenboven de stok achter de deur voor onwilligen.'

Hij stelt bovendien dat : 'de gemeentebesturen zijn akkoord gegaan zonder de minimum personeelsnormen voor de zones te kennen en zonder indicatie hoeveel rijkswachters al of niet via budgettaire equivalenten in de eigen zones zullen worden geïntegreerd.' Ik zou hier graag nog een uitspraak uit hetzelfde artikel citeren, namelijk : 'Artikel 3 van de wet spreekt daarenboven ook van een minimale gelijkwaardige dienstverlening over het hele rijk.'

Mijnheer de minister, deze hervormingen roepen nog steeds heel wat vragen op. Misschien kunt u enkele van die vragen beantwoorden. Wanneer is voor het laatst overleg gepleegd met de federale minister van Binnenlandse Zaken inzake de voor-

Matthijs

uitgang of de stand van zaken van die politieher-
vorming? Zijn er al concrete afspraken gemaakt?
Hebt u wat dit betreft concrete berichten te mel-
den? Ik leid uit uw omzendbrief over de gemeen-
tebegroting af dat er nog steeds geen duidelijkheid
heerst over de eventuele additionele kosten die de
gemeenten in het kader van de politieher-
vorming moeten dragen. Wanneer verwacht u voor de ste-
den en gemeenten waarvoor u voogdijminister
bent, over afdoende antwoorden te kunnen be-
schikken? Waarom blijft u twijfelen aan het bud-
gettair neutraal karakter van de operatie?

Tot slot heb ik ook nog enkele vragen die ik eigen-
lijk aan de federale minister zou moeten stellen,
maar misschien kunt u er al een antwoord op
geven. Wanneer zal men een besluit nemen inzake
de minimale normen die per zone zullen worden
opgelegd? Bestaat er reeds duidelijkheid over het
aantal manschappen van de rijkswachtbrigades die
naar het lokale niveau zullen worden gedeta-
cheerd? Zo ja, is hieromtrent reeds het advies
van de geïnstalleerde adviesraad voor burgemees-
ters ingewonnen? Wanneer verwacht u de eerste
besluiten?

De voorzitter : De heer Holemans heeft het woord.

De heer Dirk Holemans : Ik ben ervan overtuigd
dat de minister deze dossiers ten volle opvolgt.
Toch stel ik vast dat in vele gemeenten en zelfs in
grote steden als Gent een grote ongerustheid
heerst. De politiecommissaris van Gent heeft in dit
verband eigen berekeningen gemaakt. Volgens
hem zou de nieuwe beslissing inzake de politieher-
vorming een extra uitgave van tientallen miljoenen
met zich meebrengen. In het kader van de vele an-
dere zaken die de gemeentelijke financiering kun-
nen herschikken, is dit een belangrijk aandachtsp-
punt dat we ook op het niveau van het Vlaams Par-
lement aandachtig moeten opvolgen.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Ik kan me enkel aanslui-
ten bij de vorige sprekers. Ik heb de ongerustheid
op het gemeentelijk niveau zelf ondervonden. Er is
tevens heel wat onwetendheid inzake de precieze
financiële repercussies voor de gemeenten. Het zou
niet slecht zijn om de gemeenten te laten weten
hoe de vork in de steel zit of zal zitten.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Alhoewel we gedurende
enkele maanden niet zijn samengekomen, herinner
ik me dat er in verband met deze thematiek dit jaar
al minstens één vraag om uitleg of schriftelijke
vraag per maand is gesteld. Ik vind het toch bizar
dat men deze vragen aan een Vlaams minister stelt.
Ik ben enkel als voogdijminister betrokken bij de
gemeentelijke financiën. Ik meen evenwel dat het
mijn rol is om als pleitbezorger van de Vlaamse ge-
meenten op het federale niveau op te treden. Het
federale niveau moet immers rekening houden met
de toenemende financiële druk die de gemeenten
te verwerken krijgen.

Op de interministeriële conferentie van mei 2000 is
hierover interministerieel overleg geweest. Er zijn
in het kader van de politieher-
vorming een tiental
werkgroepen opgericht die de minister van Bin-
nenlandse Zaken bij de uitwerking van de diverse
aspecten zullen begeleiden.

Ik ben zelf betrokken bij de werkgroep Budget.
Deze werkgroep heeft zich tot op heden vooral be-
ziggehouden met de begrotingsstructuur en met de
boekhoudkundige aspecten die met de nieuwe po-
litiestructuur gepaard zullen gaan. Het gaat hier
dan vooral om de technische aspecten. De financië-
le repercussies van de hervorming voor de gemeen-
ten zijn vooralsnog amper aan bod gekomen. De
gegevens hieromtrent zijn immers afhankelijk van
de werkzaamheden van de andere werkgroepen.
We draaien momenteel in een kring, maar ik hoop
dat we in de loop van de komende weken meer
duidelijkheid zullen krijgen over de resultaten van
de andere werkgroepen. Deze hoop vindt haar oor-
sprong in bepaalde signalen die ik de voorbije
dagen heb ontvangen. Indien de werkzaamheden
volgens de vooropgestelde timing verlopen, zal dit
via de werkgroep Budget ook zijn weerslag hebben
op de budgetten.

De twijfel die ik in verband met het budgettair
neutraal karakter van de hervorming in mijn om-
zendbrief vertolk, vindt haar oorsprong in meerde-
re factoren. Eerst en vooral heeft de federale mi-
nister nooit uitdrukkelijk aangegeven dat de her-
vorming voor elke gemeente afzonderlijk een bud-
gettair neutraal karakter zou inhouden. Hij heeft
enkel gesteld dat het voor de gemeenten als geheel
een neutrale operatie zou zijn.

Zo stelt de omzendbrief van 20 maart 2000 dat de
gemeenten die op het moment van de oprichting
van de IPZ onvoldoende uitrusting en materieel
ter beschikking van de zone stellen, een bijzondere
financiële inspanning zullen moeten leveren om de
uitrusting en het materieel tot op het peil van de

Sauwens

vereiste minima te brengen. We hebben tijdens de besprekingen in de federale commissie voor Binnenlandse Zaken, Algemene Zaken en Openbaar Ambt duidelijk gesteld dat de minister naar een evenwicht moet zoeken tussen de gemeenten die tot op heden grote inspanningen hebben geleverd en de gemeenten die dit om een of andere reden nog niet hebben gedaan. Het blijft voorlopig een open vraag hoe dit evenwicht zal worden opgebouwd en in welke financiële gevolgen dit voor bepaalde gemeenten zal resulteren. De werkgroep Budget is op 5 oktober jongstleden samengekomen. Er is toen, wat dit onderwerp betreft, duidelijk gezegd dat er in de loop van de komende weken meer duidelijkheid zou komen.

De twijfels die ik verwoord, hebben uiteraard ook te maken met een aantal momenteel nog niet afgeronde maatregelen die rechtstreeks verband houden met de politiehervorming zelf. Ik denk hierbij aan de werkgroep Infrastructuur en Gebouwen. Deze werkgroep stelt momenteel de normen op waaraan de gebouwen van de lokale politie moeten beantwoorden. Ook de besprekingen met de Regie der Gebouwen inzake de overdracht van federale gebouwen naar het lokale niveau zijn nog volop aan de gang. Aangezien voor veel van deze maatregelen nog geen kostprijs is bepaald, bestaat de kans dat het totale kostenplaatje de door de federale regering vooropgestelde budgettaire ruimte zal overschrijden.

Een laatste belangrijk element vormen de afgeleide effecten die met de hervorming gepaard kunnen gaan. Hoewel men hierbij veel overwegingen kan maken, zal ik me tot één voorbeeld beperken, namelijk de pensioenlasten van het gemeentepersoneel. Het eventueel onttrekken van statutair politiepersoneel aan de gemeenten zal leiden tot een aanzienlijke daling van de totale loonmassa van de

statutaire ambtenaren die bij de RSZPPO aangesloten besturen hebben. In de hypothese van een gelijkblijvende of een stijgende globale pensienekost zal dit een flinke verhoging van de bijdragevoet met zich meebrengen.

Het gaat hier met andere woorden om een vrij complexe operatie. Ik heb met mijn omzendbrief de gemeenten willen waarschuwen dat er momenteel nog niets aan de hand is. De gemeenten moeten de posten in de begroting inschrijven zoals ze dat vorig jaar hebben gedaan. Ze moeten wel rekening houden met de mogelijkheid dat op het einde van 2000 en in het begin van 2001 een aantal zaken worden herschikt.

Wat de laatste vragen van de heer Matthijs betreft, verwijs ik naar mijn antwoord op zijn eerste vraag. Ik verwacht hieromtrent meer duidelijkheid in de loop van de maand november 2000.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Ik heb nog een korte vraag. Is het zeker dat de nieuwe politiestructuur operationeel wordt op 1 april 2001 ? Blijft men bij deze vooropgestelde datum ?

Minister Johan Sauwens : Ik denk het wel. Ik heb alleszins geen andere informatie ontvangen.

De heer Erik Matthijs : Ik zou het interessant vinden, moest de commissie hiervan op de hoogte worden gehouden. We zullen de ontwikkelingen in dit dossier uiteraard ook zelf nauwgezet volgen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 10.19 uur.*